

KURIKULUM

/

rodna ravnopravnost

EDUKACIJA ZA GRAĐANE

Građani za
društveni razvoj
i solidarnost

EDUCATION FOR CITIZENS

citizens for
social development
and solidarity

Projekt financira
Europska unija

Europska unija

Projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

GRAĐANSKI AKTIVIZAM USMJEREN KA PROMICANJU RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Organizacija B.a.B.e. (osnovana 1994.) već je dvadeset i dvije godine posvećena promociji ženskih ljudskih prava i rodne ravnopravnosti. Shvativši da je obrazovanje ključno želimo li postići promjenu u odnosu na patrijarhalno razumijevanje spolnih/rodnih uloga, B.a.B.e. su još 1998., osim kontinuiranih edukacija političarki, službenica i aktivistkinja u manjim sredinama, pokrenule istraživanje reprezentacije spolnih/rodnih uloga u čitankama hrvatskog jezika. Istraživanje je provedeno u suradnji s Institutom za društvena istraživanja. Rezultati su pokazali poraznu sliku predstavljanja žena u udžbenicima - ona je odgovarala situaciji s konca 19. stoljeća kada žene još nisu imali pristup obrazovanju. Kampanja nakon objave rezultata imala je znatan učinak, pogotovo organizacijom izložbe u Muzeju grada Zagreba gdje su vizualizirani tekstovi čitanke za 5. razred osnovne škole. Nakon toga B.a.B.e. su redovito provodile projekte edukacije u brojnim školama u Zagrebu i Vukovarsko-srijemskoj županiji (Slušam, čujem, razumijem bio je naziv ciklusa edukacije). Zahvaljući projektu koji je financirao UN Fund to End Violence, 2013. izrađen je kurikulum modula za

nastavu rodne ravnopravnosti u suradnji s prof.dr.sc. Vedranom Vrkaš Spaić. Nakon istraživanja provedenog u osnovnim i srednjim školama i testiranja pojedinih elemenata kurikuluma u Vukovaru, kurikulum je predstavljen javnosti. Pozitivna ocjena Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova bila je jedina konstruktivna reakcija jer Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, iako je sudjelovalo u predstavljanju, nije nakon toga poduzelo ništa da se modul službeno predstavi nastavnicama/ima u obrazovnim institucijama. Zbog toga je izuzetno važno nastaviti s edukacijama građanki/građana kako bi se što više ljudi informiralo i osvijestilo o postojanju stereotipa i predrasuda i važnosti njihove dekonstrukcije u odnosu na spolne/rodne uloge.

Voditeljica programa:

Sanja Sarnavka, profesorica komparativne književnosti i jugoslavenskih jezika i književnosti.

DEKONSTRUKCIJA SPOLNIH/RODNIH STEREOTIPA

OČEKIVANA POSTIGNUĆA (ISHODI):

- > Sudionice/i upoznati s konceptom rodne ravnopravnosti i važnošću te načinima dekonstrukcije rodni/spolnih stereotipa i predrasuda.
- > Sudionici/e prepoznaju stereotipe i predrasude i spremni su na njih reagirati.
- > Sudionici/e znaju temeljne međunarodne i nacionalne dokumente koji promiču rodnu ravnopravnost i koriste ih u javnom zagovaranju.
- > Sudionici/e kreiraju i provode aktivnosti kojima se promiče rodna ravnopravnost.

SUDIONICI/E (ciljna grupa):

Aktivistice/i iz odabranih gradova koje žele sudjelovati u životu lokalne zajednice i svojim prijedlozima te intervencijama utjecati na poboljšanje kvalitete života.

Predviđen rad u grupi do 20 osoba.

METODE I NAČINI PROVEDBE:

Uz korištenje prezentacija i izlaganja, naglasak će biti na interaktivnim (participativnim) i iskustvenim metodama primjenjivim u obrazovnom sustavu:

- > Rasprave
- > Rješavanje problemskih vježbi u manjim skupinama i panelu
- > Interaktivne vježbe
- > Korištenje filmova i multimedije

VREMENSKI OKVIR PROVEDBE:

- > Trajanje edukacije je 7,5 do 8 sati.

POTREBNO ZA PROVEDBU:

- > Tehnička pomagala (laptop, projektor, dostupnost Interneta)
- > Prostor (prostorija sa stolcima i nekoliko stolova)
- > Potrošni materijali (papiri, pisaljke, post it papiri, ljepljive trake, veliki papiri)

MATERIJALI:

- > popis literature i smjernice za web stranice
- > A4 papiri, 4-5 flip chart papira, post it papiri, pisaljke, flomasteri

- > Neprozirna ljepljiva traka, selotejp, stolice, prostorija koja omogućava kretanje
- > Računalo, projektor, zvučnici.
- > Pripremljeni upitnici i prezentacije za teorijski input.

PROGRAM RADIONICE:

1 / Uvod

... Tema:

/ Upoznavanje - prvo slovo imena i pozitivan pridjev

/ Pravila komunikacije

Vrijeme: 30 minuta

2 / Spol-rod

... Ključne teme:

/ Razlikovanje spola i roda

/ Procesi socijalizacije: obitelj, sredina, kultura

/ Osobna procjena osviještenosti

Vrijeme: 120 minuta

Nakon kraće prezentacije, rad u malim grupama pa potom prezentacije i diskusija u panelu.

Malim grupama podijeliti 4 priče uz pitanja na koja svaka grupa treba dati odgovor. Priče problematiziraju klasično učenje o fiksnoj podjeli na dva spola (muški i ženski) i tradicionalno razumijevanje rodni uloga, tjeraju na promišljanje i vlastito pozicioniranje prema otklonima, s posebnim naglaskom na pitanje diskriminacije i kršenja ljudskih prava.

3 / Dekonstrukcija stereotipa i predrasuda

... Ključne teme:

/ Dijakronijski uvid u rodne uloge

/ Sinkronijski

Vrijeme: 120 minuta

Nakon kraće prezentacije rad u malim grupama. Što sve utječe na naše razumijevanje onog što zovemo "prirodnim" ili "normalnim" i kako se takva tumačenja mogu argumentirano osporiti. Razumijevanje kako se tijekom povijesti, od izgleda, oblačenja, ponašanja, razumijevalo različito što trebaju činiti i kako izgledati žene a kako muškarci. Što danas držimo "prirodnim" a često ograničava osobu u realizaciji svih osobnih ljudskih i kreativnih potencijala.

4 / Povijest ženskih ljudskih prava

... Ključne teme:

/ Zašto ženska ljudska prava - područja diskriminacije

/ Međunarodni dokumenti, nacionalni zakonodavni okvir i politike promicanja ravnopravnosti spolova

/ Značajna imena

Trajanje: 90 minuta

Nakon kraće prezentacije, rad u malim grupama. Ispisati akutne probleme i područja u kojima se danas događa rodna diskriminacija. Kako ih prevladati.

5 / **Prostor akcije**

... **Ključne teme:**

/ Utjecanje na javne politike na lokalnoj i nacionalnoj razini

/ Aktivističko reagiranje na stereotipe i predrasude

Trajanje: 90 minuta

Kako utjecati na politike, kako reagirati i kada. Primjeri dobre prakse, uspješnih reagiranja, kampanja.

LITERATURA:

- ≡ Sarnavka, Sanja (2013) *Rodna ravnopravnost*. Zagreb: B.a.B.e.
- ≡ *Osnovni pojmovi u psihologiji roda i spola na:* psihologija, ffzg.unizg.hr
- ≡ Polić, Milan, *Rod u dekonstrukciji i rekonstrukciji spola*. dostupno na: www.radionicapolic.hr/filozofija/tekstIO.pdf
- ≡ *Nacionalna politika za ravnopravnost spolova 2011.-2015.* (2010). Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova
- ≡ Polić, Rajka (2010) *Važno je biti konj*. Medulin: vlastita naklada. dostupno na: www.ffzg.unizg.hr/arheo/ska/fragmenti/2-3/drustveniPolozaj.htm
- ≡ Meurois-Givaudan Kulturološka uslovljenost neravnopravnosti žena. dostupno na: www.orbus.be/zbornik/kulturoloska_uslovljenost_zene.htm
- ≡ Poštić, Jelena i Hodžić, Amir (2005). *Transgresija roda: spolna/rodna ravnopravnost znači više od binarnosti*. Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova, HIVOS/COC, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Europska unija

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

KUĆA LJUDSKIH PRAVA ZAGREB
Članica Human Rights House Network

BaBe!

Budi aktivna. Budi emancipirana.

CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE

Ova publikacija nastala je uz finacijsku podršku Europske unije, u okviru projekta "Edukacija za građane - građani za društveni razvoj i solidarnost", koji se provodi u sklopu programa IPA 2012 Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguravanje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava.

Za sadržaj je isključivo odgovorna Kuća ljudskih prava i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije. Stajališta izražena u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Projekt financira Europska unija.

Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade RH.

<http://www.kucaljudskihprava.hr/ipa-goo/>